

20.4.2021

Ohjeet luottamusmiensvaalien järjestämisestä

(Evankelis-luterilaiset seurakunnat ja seurakuntayhtymät)

Luottamusmiehet seuraavalle toimikaudelle valitaan luottamusmiensvaalilla, joka toimitetaan 6.9.-14.11.2021. Luottamusmiens toimikausi on muuttunut. Nyt valittavien luottamusmiens toimikausi on neljä (4) vuotta.

Vaalitulos ilmoitetaan liiton toimistoon mahdollisimman pian vaalin toimittamisen jälkeen ja viimeistään 30.11.2021 mennessä. Vaalissa valittujen luottamusmiens toimikausi alkaa 1.1.2022 ja se kestää neljä vuotta eli päättyy 31.12.2025.

Luottamusmiens määrä

Kirkon luottamusmienssopimuksen (jäljempänä lm-sopimus) mukaan Kirkon alat ry:llä on oikeus asettaa:

- yksi pääluottamusmiens, jos seurakunnan palveluksessa on vähintään viisi (5) Kirkon alat ry:n (tai Superin tai Tehyn) jäsentä
- yksi pääluottamusmiens ja yksi luottamusmiens, jos Kirkon alat ry:n (tai Superin tai Tehyn) jäseniä on seurakunnan palveluksessa vähintään 35
- yksi pääluottamusmiens ja kaksi luottamusmiens, jos Kirkon alat ry:n (tai Superin tai Tehyn) jäsenten lukumäärä on seurakunnassa vähintään 65

Kirkon lm-sopimuksessa ei ole sopimusmääräystä, jonka mukaan varsinaisen luottamusmienshen lisäksi voitaisiin asettaa **varaluottamusmiens**. Siitä huolimatta on luottamusmienshiä valittaessa suositeltavaa valita myös yksi varaluottamusmiens siltä varalta, että pääluottamusmiens tai mahdolliset muut luottamusmienshet olisivat toimikautensa aikana vähintään kahden viikon ajan yhdenjaksoisesti estyneitä hoitamaan tehtävänsä.

Edellä mainitut luottamusmiens määrät koskevat myös seurakuntayhtymiä. Yhteistaloudessa olevissa seurakunnissa vaalit järjestetään yhteisesti koskien koko seurakuntayhtymää. Pääluottamusmiens ja mahdolliset muut luottamusmienshet ovat siten koko seurakuntayhtymän luottamusmienshiä.

Pääsopijajärjestöjen yhteinen luottamusmiens

Pienissä seurakunnissa, joissa ei ole riittävästi liiton jäseniä oman luottamusmienshen valitsemiseksi, pääsopijajärjestöt voivat sopia yhteisen luottamusmienshen asettamisesta. Edellytyksenä yhteisen luottamusmienshen valitsemiseksi on, että pääsopijajärjestöillä on jäseniä seurakunnan palveluksessa yhteensä vähintään viisi.

20.4.2021

Ennen yhteisen luottamusmiehen valintaa, on otettava yhteyttä liiton järjestöasiantuntijaan.

Useamman seurakunnan/seurakuntayhtymän yhteinen Kirkon alat ry:n luottamusmies

Pienissä seurakunnissa on myös mahdollista valita kahden tai useamman seurakunnan yhteinen Kirkon alojen luottamusmies. **Se edellyttää, että seurakunnat työnantajina tekevät asiasta sopimuksen.** Yhteisen luottamusmiehen valintaan voivat osallistua kaikki sopimuksen piiriin kuuluvissa seurakunnissa työskentelevät Kirkon alat ry:n (ja Superin ja Tehyn) jäsenet.

Pääsopijajärjestön yhteinen luottamusmies ja useamman seurakunnan yhteinen luottamusmies ovat useissa tilanteissa vaihtoehtoisia keskenään. Myös ennen useamman seurakunnan yhteisen luottamusmiehen valintaa on syytä olla yhteydessä liiton järjestöasiantuntijaan sekä lisäksi oman seurakunnan henkilöstöhallinnosta vastaavaan viranhaltijaan.

Liiton jäsenmäärän selvittäminen

Ennen luottamusmiesvaalia selvitetään taloustoimistosta seurakunnan tai seurakuntayhtymän palveluksessa olevien Kirkon alat ry:n jäsenten lukumäärä. Seurakunnassa saattaa kuitenkin olla myös liiton jäsenmaksun itse maksavia jäseniä, jotka eivät ole taloustoimiston tiedossa. Lisäksi seurakunnan palveluksessa saattaa olla Superin tai Tehyn jäseniä, joita Kirkon alat ry:n luottamusmies liittojen välisen yhteistyösopimuksen mukaan edustaa palvelussuhdeasioissa ja jotka tulee ottaa huomioon valittavien luottamusmiesten lukumäärää päätettäessä. Liiton jäsenrekisterinohitajalta voi tarvittaessa tarkistaa seurakunnan tai seurakuntayhtymän palveluksessa olevien Kirkon alat ry:n jäsenten määrän.

Yhteydenpito ja sopiminen työnantajan edustajan kanssa

Työnantajan edustajalle on hyvä ilmoittaa valittavien luottamusmiesten lukumäärästä ennen vaalia mahdollisten sopimuksen tulkintaerimielisyyksien selvittämiseksi.

Lisäksi valittaessa useampi kuin yksi luottamusmies (esim. Pääluottamusmies ja luottamusmies) on näiden tehtäväjaosta, ajankäytöstä ja mahdollisesta luottamusmieskorvauksesta sovittava seurakunnan kanssa normaalilausekkeen mukaisella **paikallisella sopimuksella**. Paikallisen sopimuksen tekemisestä saa tarvittaessa lisätietoa liiton lakimieheltä.

Luottamusmiehen vaalikelpoisuus

Valittavan luottamusmiehen tulee olla ao. seurakunnan tai seurakuntayhtymän palveluksessa ja hänen tulee olla Kirkon alat ry:n henkilöjäsen tai jonkin Kirkon alat ry:n jäsenyhdistyksen jäsen.

20.4.2021

Äänioikeus luottamusmiesvaaleissa

Äänioikeus luottamusmiesvaaleissa on kaikilla Kirkon alat ry:n tai sen jäsenyhdistysten jäsenillä, jotka ovat ao. seurakunnan tai seurakuntayhtymän palveluksessa. Äänioikeutettuja ovat myös ne liiton jäsenet, jotka ovat virkavapaalla tai työvapaalla, mutta joiden palvelussuhde seurakuntaan on edelleen voimassa. Tällaisia ovat esimerkiksi lomautetut, perhevapaalla, sairauslomalla tai opintovapaalla olevat jäsenet. Lisäksi äänioikeutettuja ovat Tehyn ja SuPerin yhteistyöjäsenet. Viimeksi mainitut eivät voi kuitenkaan ryhtyä luottamusmiehehdokkaiksi eli he eivät ole vaalikelpoisia.

Vaalin toimittaminen ja luottamusmiesten valitseminen

Luottamusmiesvaali voidaan järjestää työaikana työpaikalla (lm-sopimus, 5 §). Kirkon alat ry:n jäsenet sopivat yhteisesti vaalitulaisuuden ajasta ja paikasta. Vaalin järjestämisestä on sovittava hyvissä ajoin myös työnantajan kanssa.

Suurissa seurakunnissa ja seurakuntayhtymissä voi olla tarkoituksenmukaista koota 3-5 jäsenen **vaalitoimikunta**, joka huolehtii vaaliin liittyvistä käytännön järjestelyistä. Vaalitoimikunta voidaan muodostaa esim. eri ammattikuntien edustajista tai nykyisistä luottamusmiehistä.

Luottamusmiehen valinta vaalitulaisuudessa

Vaalitulaisuuden kutsuu kokoon vaalitoimikunta, joku nykyisistä luottamusmiehistä tai muu sopiva henkilö. Vaalitulaisuus tulisi pitää aikaisintaan kalenteriviikon kuluttua siitä, kun vaalitulaisuuden ajasta ja paikasta on päätetty.

Ehdokasasettelu voi tapahtua ennen vaalia tai vaalitulaisuudessa. Vaali käydään suljettuna lippuäänestyksenä. Jos ehdokkaita on saman verran kuin valittavia luottamusmiehiä, kyseeseen voi tulla ns. sopuvaali ilman lippuäänestystä, mikäli kaikki vaalitulaisuuteen osallistuvat ovat vaalin toimittamistavasta yksimielisiä. Ennakkoon äänestäminen on myös mahdollista etukäteen tarkasti sovittuja menettelytapoja noudattaen.

Vaalitulaisuuteen on mahdollista osallistua myös etänä tietoliikenneohjelmaa (esim. Teams) apuna käyttäen. Suljettuun lippuäänestykseen ei etäyhteydellä osallistuva kuitenkaan voi osallistua. Näinollen mahdollinen etäosallistuminen tulee kysymykseen lähinnä ns. sopuvaalin tilanteessa.

Vaali voidaan tarvittaessa liiton toimiston toimesta toimeenpanna myös Internetin välityksellä tiedonkeruuohjelmaa (Creamailer) apuna käyttäen, jos esimerkiksi pitkien välimatkojen, virkavapauksien tai muun vastaavan syyn vuoksi vaalitulaisuuden järjestäminen työpaikalla olisi erityisen hankalaa. Nettiäänestyksen edellytyksistä ja käytännön hoitamisesta on oltava hyvissä ajoin yhteydessä liiton järjestöasiantuntijaan. Ensisijaisesti vaali hoidetaan kuitenkin vaalitulaisuudessa kussakin seurakunnassa.

20.4.2021

Kun varsinaiset luottamusmiehet on valittu, valitaan varaluottamusmies. Varaluottamusmiehen vaalissa ehdokkaina voivat olla myös luottamusmiesvaalissa valitsematta jääneet ehdokkaat.

Mikäli luottamusmiehiä on valittu kaksi tai useampia, valitaan yksi heistä erillisellä vaalilla pääluottamusmieheksi ja yksi varapääluottamusmieheksi.

Mikäli äänet jakaantuvat luottamusmiehen, varaluottamusmiehen, pääluottamusmiehen tai varapääluottamusmiehen vaalissa tasan, ratkaisee arpa valituksi tulleen. Arvonnan käytännön hoitamisesta päättää vaalitalaisuuden puheenjohtaja.

Vaalitoimituksesta kirjoitetaan pöytäkirja (ks. esimerkki liitteestä), josta lähetetään kopio liiton toimistoon heti, kun valinta on varmistunut ja pöytäkirja on laadittu ja tarkastettu.

Vaalin tuloksesta ilmoittaminen

Vaalin tuloksesta ilmoitetaan ”Ilmoitus luottamusmiesrekisteriin” –lomakkeella Kirkon alat ry:n toimistoon mahdollisimman pian valinnan varmistumisen jälkeen.

Ilmoituksen on oltava Kirkon alat ry:n toimistossa viimeistään 30.11.2021.

Jokaisesta valitusta luottamusmiehestä ja varaluottamusmiehestä tehdään erillinen ilmoitus. Kirkon alat ry:n toimisto tekee edelleen ilmoituksen valinnoista muiden kuin varaluottamusmiehen osalta Kirkon työmarkkinalaitoksen toimistoon.

Vaalin järjestäjät ilmoittavat heti vaalin jälkeen valittujen luottamusmiesten ja varaluottamusmiehen nimet kirjallisesti työnantajalle (ks. liite). Luottamusmiehen toimikausi voi siihen liittyvine oikeuksineen ja velvollisuuksineen alkaa aikaisintaan siitä, kun ilmoitus luottamusmiehen valinnasta on tehty seurakunnalle.

Lisätietoja luottamusmiesvaalista: Järjestöasiantuntija Ilona Lehmus, p. 040 357 3981

LIITTEET:

- pöytäkirjamalli
- Ilmoitus työnantajalle luottamusmiesvaalin tuloksesta
- Ilmoitus Kirkon alat ry:n luottamusmiesrekisteriin